

Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan
hallitusohjelmatavoitteet 2011–2015

Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan hallitusohjelmatavoitteet 2011–2015

- Hallituksen tulee laatia konkreettinen hallituksen tasa-arvo-ohjelma ja varmistaa tasa-arvotavoitteiden toteuttamiseen riittävät resurssit. Ohjelmalle tulee myös asettaa tavoitteiden toteuttamista valvova seurantaryhmä.
- Kun kansalaisjärjestöille myönnetään valtionavustuksia, on otettava huomioon sukupuolten tasa-arvoinen edustus järjestön päätöksenteossa sekä tasa-arvon toteutuminen toiminnan sisällössä.

Vanhempien oikeudet on turvattava tasapuolisesti

- Perhevapaajärjestelmän kokonaisuudistus on toteutettava niin sanotun 6+6+6 -mallin pohjalta, jossa perhevapaajärjestelmän kesto pidennetään 18 kuukauteen. Mallissa molemmille vanhemmille kuuluu yksi kuuden kuukauden jakso ja yksi jakso on jaettavissa vanhempien sopimalla tavalla. Vanhempainvapaan kokonaisuudituksessa on otettava huomioon yrittäjyydestä, määräaikaista työsuhteista, työttömyydestä ja opiskelusta johtuvat erityistarpeet sekä huomioitava yhden huoltajan perheet.
- Etävanhempien asema on turvattava.
- Isyyslain kokonaisuudistus on toteutettava.
- Yleinen avioliittolaki (ns. sukupuolineutraali avioliittolaki) on toteutettava.
- Vanhemmuuteen liitettävät oikeudet ja etuudet on ulotettava yhdenvertaisesti koskemaan myös samaa sukupuolta olevien pariskuntien perheitä.

Talouspolitiikan ja työelämän tasa-arvo ja yhtäläinen oikeus toimeentuloon on taattava

- Vanhemmuudesta aiheutuvat kustannukset on katettava yhteisvastuullisesti.
- Talous- ja työllisyyspolitiikan alueella on vahvistettava sukupuolinäkökulmaa.
- Samapalkkaisuusohjelman toteuttamista on jatkettava ja sen toteuttamista on tehostettava. Tasa-arvolakiin on saatava nykyistä täsmällisemmät ohjeet siitä, miten töiden samanarvoisuutta tulee palkkakartoituksissa arvioida. Lakiin on lisättävä säännös, joka velvoittaa vertailun tekemisen yli työehtosopimusrajojen.
- Luottamusmiesten tiedonsaantioikeutta palkkakartoituksia tehdessä on laajennettava. Samalla tulee selventää, että palkkakäsite sisältää myös erilaiset palkkaukseen liittyvät lisät.
- Työurien pidentämiseen tähtäävät toimet on tehtävä sukupuolitietoisesti. Esimerkiksi vanhempainvapaiden tasaisempi jakaminen tasoittaisi sukupuolten välisiä eroja työurien pituuksissa sekä kaventaisi sukupuolten välisiä eläke-eroja.
- Liikeikalain sekä valtionhallinnon uuden palkkausjärjestelmän sukupuolivaikutukset on arvioitava.
- Yksin- ja lähihuoltajien mahdollisuuksia työntekoon on helpotettava esimerkiksi päivähoitopalveluita, kotipalveluita sekä koululaisten iltapäivähoitoa kehittämällä.
- Köyhyys ja syrjäytyminen koskevat eri tavalla naisia ja miehiä. Köyhyyden ja syrjäytymisen vähentämistoimien vaikutukset naisiin ja miehiin tulee arvioida etukäteen.

- Yksilön oikeus työttömyysturvaan on tehtävä puolison tuloista tai yrittäjyydestä riippumattomaksi.
- Sukupuolikiintiöt on otettava käyttöön pörssiyrityöiden hallituksissa.

Tasa-arvon edistämistä on tuettava koulutuksen, kasvatuksen ja tutkimuksen avulla

- Velvoite tehdä toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma on ulotettava koskemaan perusopetusta.
- Perusopetuksen tuntijako on uudistettava sukupuolitietoisesti.
- Sukupuolitietoisien opinto-ohjauksen menettely ja tavoitteet on määriteltävä nykyistä selkeämmin opetussuunnitelmien perusteissa. Segregaation purkamisessa on kiinnitettävä huomiota siihen, kuinka saadaan miehiä ja poikia valitsemaan naisvaltaisten alojen ammatteja sekä naisia ja tyttöjä valitsemaan miesvaltaisia aloja.
- Syitä poikien tyttöjä keskimäärin huonompaan koulumenestykseen on tutkittava. Etsivää nuorisotyötä sekä työpajatoimintaa on lisättävä.
- Tasa-arvo- ja sukupuolitietoisuuden toteutumista opetuksessa ja opettajankoulutuksessa tulee arvioida ja seurata kattavasti. Kehittämissuunnitelmien hyvät käytännöt tulee valtavirtaistaa kaikkeen opetukseen.
- Tasa-arvo- ja sukupuolitietoiset kurssit on tehtävä pakolliseksi osaksi niin opettajan- kuin lastentarhanopettajankoulutustakin sekä opettajien täydennyskoulutusta.

- Nais-, mies- ja sukupuolentutkimuksen tilanteesta eri yliopistoissa on tehtävä kattava, valtakunnallinen arviointi. On huolehdittava siitä, ettei kansainvälisesti katsoen korkeatasoinen nais-, mies- ja sukupuolentutkimus vaarannu yliopist uudistuksen vuoksi.

Maahanmuuttopolitiikan sukupuolinäkökulmaa on vahvistettava

- Kotouttamissuunnitelmat on tehtävä yksilöllisesti myös työelämän ulkopuolella oleville maahanmuuttajaisille.
- Luku- ja kirjoitustaidottomille maahanmuuttajaisille on tarjottava matalankynnyksen kohtaamispaikkoja ja kielikursseja.
- Sekä miesten että naisten kotouttamisessa on korostettava sukupuolten tasa-arvoa.
- Viranomaisia on koulutettava tunnistamaan ja ehkäisemään kunniaväkivallan tai pakkoavioliiton uhriksi joutumisen uhka. Naisten sukupuolielinten silpominen on määriteltävä naisiin kohdistuvaksi väkivallaksi.
- Maahanmuuttajalasten ja -nuorten kasvatuksessa ja koulutuksessa pitää ottaa erityisesti huomioon maahanmuuttajapoikien syrjäytymisen estäminen sekä maahanmuuttajatyttöjen jatkokoulutukseen pääsyn takaaminen perusopetuksen jälkeen.

Sukupuolistuneen väkivallan ehkäisyyn kohdistuvia toimenpiteitä on lisättävä

- Turvakotiverkosto on laajennettava vastaamaan kansainvälisiä suosituksia. Turvakodeissa on huomioitava myös erityisryhmien tarpeet.
- Vuonna 2013 on toteutettava jatkotutkimus miehiin ja naisiin kohdistuvasta parisuhdeväkivallasta.
- Seksuaalirikoksia koskeva lainsäädäntö on uudistettava kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaiseksi. Raiskausta ei määrittele fyysinen väkivalta vaan uhrin suostumuksen puute. Tällaiset rikokset on määriteltävä virallisen syytteen alaisiksi.
- Perustetaan valtakunnallinen väkivallan vastaisen työn koordinaatioyksikkö, jossa on naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista erityisosaamista. Yksikön tehtävänä on koordinoita moniammatillista yhteistyötä ministeriöiden ja alueiden välillä.
- Ministeriöiden tulee varata riittävät resurssit vuonna 2010 julkaistun ja vuoteen 2015 ulottuvan naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelman toteutukselle.

Ei prostituutiolle ja ihmiskaupalle

- Seksinosto on kriminalisoitava kaikissa tapauksissa, koska nykyinen lainsäädäntö ei ole osoittautunut riittävän tehokkaaksi.

- Prostituoiduiksi epäiltyjä ulkomaalaisia ei saa käännättää ennen kuin on selvitetty, ettei tapaukseen liity ihmiskauppaa.
- EXIT- pois prostituutiosta -palveluiden resurssit on vakinaistettava.
- Viranomaisille on järjestettävä koulutusta ihmiskaupan uhrien tunnistamiseksi ja ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään ohjaamiseksi.
- Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä on ulotettava koskemaan myös parituksen kohteena olleita henkilöitä.

Tasa-arvoviranomaisten asemaa on vahvistettava

- On selvítettävä, mikä on hallituksen tasa-arvoyksikölle paras sijoituspaikka, jotta sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen toteutuu. Tasa-arvoyksikkö on sijoitettava nykyistä korkeampaan hierarkkiseen asemaan vastaamaan EU-maiden yleistä käytäntöä.
- Tasa-arvovaltuutetun mahdollisuuksia hoitaa laajentuneita tehtäviään on parannettava.
- Aluehallintoviranomaisten vastuuta tasa-arvon edistämisessä on selvennettävä.
- Tasa-arvoasioista vastaavan ministerin virkanimekkeestä tulee ilmetä, että hän on tasa-arvoministeri.

TANE

tasa-arvoasiain
neuvottelukunta

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta (TANE)
Postiosoite: PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
Käyntiosoite: Kirkkokatu 14, 00170 Helsinki
Puh. (09) 16001
Fax (09) 160 74167
tane(at)stm.fi
www.tane.fi
www.tasa-arvovaalit.fi

Ulkoasu ja taitto: Oona Loman